

Az univerzális vallás alapkövei

The Foundations of Universal Religion

Amikor tanulmányoztam a vallásokat, nagyon sok közös eszmét fedeztem fel bennük. Ezek az eszmék minden vallásban más köntösben jelentek meg, eltérő magyarázatokkal és hangsúlyokkal. A tanulmányozás során különös élmény ért: mintha megbénult volna bennem a hit, amelyet addig sziklaszilárdnak gondoltam. Napokig tartó tépelődés után jöttem rá, mi okozta ezt a belső megrendülést.

1

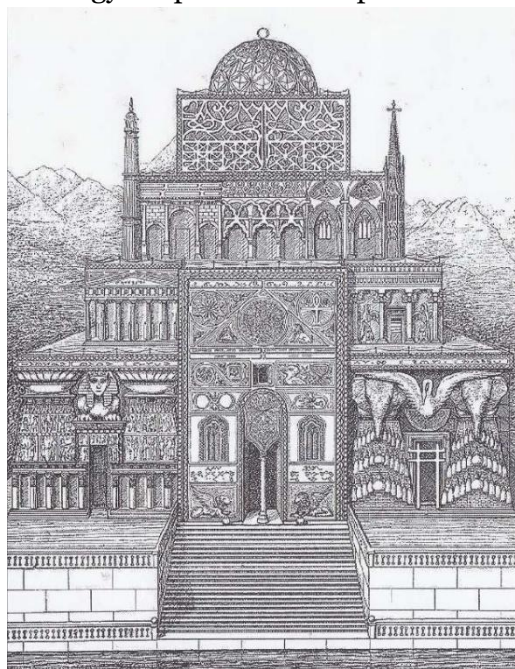
Láttam, hogy minden vallásban ott vannak az egyetemes igazságok csírái, de ezek annyira különböző értelmezésekben és keretrendszerekben jelennek meg, hogy úgy éreztem: mindenkinek igaza van, de senkinek sincs igaza, mert mindenki mást mond. A próféták és bölcsek őszinte kinyilatkoztatásai valódi tapasztalatokon alapulnak, de mindegyikük más gondolkodási keretben fogalmazta meg azt, amit átélt vagy inspirációban kapott. Ezek a keretek annyira eltérőek, hogy az ember könnyen kételkedni kezd saját hitének igazságában is. Azt kellett mondanom, hogy mindenkinek igaza van, ami valójában azt is jelentette, hogy senkinek sincs igaza. Megoldhatatlan paradoxon előtt találtam magam.

Aztán ebben a zavaros, szürke sötétségben megjelent egy apró fénysugár. Felismertem, hogy minden vallás a maga módján közelít Istenhez, és mindegyik más keretrendszerbe foglalva állít alapigazságokat. Az első ilyen alapigazság a felfoghatatlan, egyetlen teremtő, az isteni eszme létezése, ami megannyi formában képes megnyilvánulni az univerzumban, a természetben és a törvényekben. Minden vallás saját módján mutatja be Isten alkotását, és ezzel – eltérő módon ugyan, de – ugyanarra az igazságra mutat rá.

Néhány vallás a természet harmóniájára összpontosít, mások a láthatatlan világokra vagy a szellemi igazságokra. Megint mások tanmeséken, legendákon és mesészerű történeteken keresztül adják át az igazságot. Van, ahol Isten az egyetlen teremtő, máshol több isteni lény is részt vesz a teremtésben vagy a világok fenntartásában – mintha az egy Isten különböző megnyilvánulásai, fiai vagy aspektusai lennének. Így minden vallásnak saját kozmikus, szellemi és érzelmi világa van, ami teljesen egyedivé teszi őket. Ez azonban gyakran barikádokat és félreértéseket szül.

A vallások nem minden szférában képviselnek azonos fejlettséget vagy összhangot az egyetemes törvényekkel. Ez nem hiba, csak mindegyik másra helyezi a hangsúlyt. Az igaz kereső azonban az igazságra és a harmóniára törekszik, függetlenül attól, milyen tradícióból indul ki. Képes úgy átalakítani saját vallási keretét (anélkül, hogy megtagadná azt), hogy összhangba kerüljön az univerzális törvényekkel és az eszmék tisztaságával. Minden vallás értékét az határozza meg, mennyire van tanítása összhangban az abszolút igazságokkal. Kérdésünknek tehát annak kell lennie, hogy mik azok az alapigazságok, melyek meghatározzák egy vallás belső értékét.

Akárhogyan fogunk gondolkodni, rá kell jönnünk, hogy ezeket az igazságokat végső soron önmagunkban és a természetben találjuk meg. Így mondhatjuk azt is, hogy az ember önmaga és környezete megismerése által teremti meg saját istenképét. Innen már csak egy lépés a

Lagavara the BlueMonks temple by Franz Bardon

materialista gondolat, miszerint az ember teremtette meg az Istent, és nem Isten teremtette meg az embert. Ez a következtetés azonban logikailag hibásan végződik: attól, hogy az ember saját maga számára fogalmazza meg istenképét, még nem következik, hogy Isten ne létezne, vagy nem Isten teremtette volna az embert.

Ha Isten fogalmát önmagunk és a világ megismerése alapján fogalmazzuk meg, akkor hitünk érthető és logikus formát ölt. Nem volna értelmese olyan alapokra építeni a hitet, amelyet nem lehet megérteni, csak vakon követni. Ez nem zárja ki az inspirációt vagy a misztikus élményeket – feltéve, hogy az ember képes megérteni és beépíteni őket, nem csupán dogmatikusan elfogadni.

"Az ember bármit elérhet, amit csak akar. Viszont valóban akarni csak olyat tud, amiben hinni tud." (Franz Bardon)

Az igaz hit alapja a megértés, a meggyőződés és a megtapasztalás, nem pedig a hiszékenység vagy a dogmatizmus. Természetesen lehetnek olyan elemek, amelyek értelmét még nem ismerjük teljesen, de ezek nem alkothatják a hit alappilléreit. Az alapoknak teljesen világosoknak, logikusoknak és szinte megrendíthetetlen igazságoknak kell lenniük. Ezeket az alapokat 10 pontban próbáltam összefoglalni:

1. Létezik fizikai, asztrális és mentális sík.
2. A síkok kölcsönhatásban állnak egymással.
3. Az analógia törvényei minden síkon működnek, és ezáltal összefüggő, logikus képet alkothatunk a világról.
4. A fizikai, asztrális és mentális síkok felett létezik egy ősdimenzió (Akasha), amelyből ezek a síkok megszülettek.
5. Létezik a teremtmény – szükségszerűen létezik Isten.
6. Minden síkon jelen van a kiáradó férfi és a befogadó női polaritás.
7. Létezik az ember szabad akarata és felelőssége.
8. Szükségszerűen léteznek építő (pozitív) és romboló (negatív) erők, de ez nem a jó és rossz ellentéte.
9. Létezik egyensúly és harmónia; ennek megsértése diszharmóniát okoz – ebben rejlik a jó és rossz valódi ellentéte.
10. Létezik a harmónia stabil, transzcendens állapota – Isten országa, Jézus tanítása, mint törvényszerűség, a fejlődés magasabb szintje.

1. Létezik fizikai, asztrális és mentális sík.

Senki sem vitatja, hogy az ember fizikai testtel rendelkezik a fizikai világban. Az asztrális test az emberben a lélek és az érzelmek otthona; ezzel a pszichológia – a lélek tudománya – foglalkozik. Az ember intellektusa a mentális testben, a szellemben nyilvánul meg, ahol a gondolataink születnek; ennek kutatása a mágia (szellemtudomány) feladata. A gondolat és az értelem önmagában megfoghatatlan jelenség, és nem szűkíthető le pusztán kémiai folyamatokra. Így az ember három síkon létező lény: fizikai, asztrális és mentális dimenzióban egyaránt jelen van.

2. A síkok kölcsönhatásban állnak egymással.

Minden józan ember számára világos, hogy ez a három sík kölcsönhatásban áll egymással. Fizikai folyamatok hatnak az érzelmekre és a gondolatokra – és fordítva is igaz. Ha például csupán elképzeljük egy citrom ízét, rögtön összefut a nyál a szánkban. Bizonyos gondolatok érzelmeket keltenek, amelyek testi folyamatokat indítanak el – gondoljunk a nemek közötti vonzalomra.

Ugyanakkor a síkok elkülönültsége is nyilvánvaló. Az egyik síkból a másikra hatni nem mindig egyszerű:

Például fizikai fájdalmat nem könnyű megszüntetni pusztán gondolatokkal, illetve ez általában sikertelen lesz.

Hasonlóan valamilyen pszichológiai problémát sem könnyű csak fizikai vagy szellemi eszközökkel megoldani.

A síkok tehát összekapcsolódnak, de nem olvadnak össze.

3. Az analógia törvényei minden síkon működnek, és ezáltal összefüggő, logikus képet alkothatunk a világról.

Az analógia törvényei – a hasonlóság elve – teszi lehetővé, hogy megértsük a világ szerkezetét. Ez által az összefüggések gazdag kapcsolatrendszerét tudjuk kiépíteni, ami a megértés lényege. (Részletesebben lásd: [\[A tanulás algoritmusai\]](#).)

Ha az ember három síkban létező entitás, akkor logikus, hogy a külső világban is léteznek ezek a síkok. Így a makrokozmoszban is beszélhetünk fizikai, asztrális és szellemi síkokról, mint valójában létező dimenziókról.

A test és a lélek fogalma általánosan ismert, de nem minden vallás különíti el a lelket és a szellemet. A vallásokban jól ismert a túlvilág fogalma, de minden vallás másképp írja le – ez nagymértékben meghatározza a vallások eltérő jellegét és értékrendjét.

Az ember az analógia törvényei által könnyen el tud képzelni olyan entitásokat, illetve lényeket, melyek lakhelye nem a fizikai síkban található. Általában ezek a szellemi vagy asztrális lények, szintén nagyon eltérő tulajdonságokkal jelennek meg a vallásokban. Gyakran, mint istenek vagy istenségek szerepelnek.

Az eltérések oka egyszerű: a történelem során csak nagyon kevés ember tudott **tudatosan** kapcsolatba lépni más dimenziókkal. Ennek hatására olyan élményekről számoltak be, melyeket fizikai világunkban csak hasonlatokkal voltak képesek leírni szubjektív élményeik alapján. Ezek a feljegyzések idővel különböző eltéréseket okoztak a kialakult vallások mondanivalójában.

Itt mindenki érzi, ha ez a kapcsolat sok ember számára lenne természetes tapasztalat, akkor a vallások nézetei sokkal közelebb tudnának kerülni egymáshoz. Az egyes fogalmak lassan a pontos helyükre kerülhetnének és a keretrendszerek is közeledhetnének egymáshoz.

Ennek jobb megértéséhez a következő analógiát érdemes megfigyelnünk:

Az emberek szelleme a mentális síkban van, mégis minden ember egy relatíve elzárt világ, amit mikrokozmosznak nevezünk. Ezért nem tudjuk gondolatainkat egy az egyben csak úgy átadni, de ha ezt tudnánk is, akkor is azokat a fogadó fél saját fogalmi rendszerén keresztül értelmezné. Tehát a megértés folyamata mindig bizonyos szubjektív interpretációt követel a fogadó fél gondolkodása, ismeretei és fogalmi rendszere alapján.

Azt is mondhatjuk, hogy minden vallás kicsit más területre irányította fókuszát (érdeklődését), ami eltéréseket hozott létre az egyes vallások világszemléletében.

Példák a lélek és a szellem fogalmak különbségeire:

- Zsidó és a keresztény vallások: következetesen megkülönböztetik a lelket és a szellemet.
- Zoroasztrizmus: Urvan (~lélek), Fravashi (~szellem, isteni szellemi mag, halhatatlan), Daena (a karmához hasonló elv).
- Hinduizmus: Átma és Jíva fogalmai átfedik a lélek–szellem kettősségét, bár kicsit eltérőek.
- Taoizmus: Po (lélekhez hasonló), Hun (mint a szellem, halhatatlan), Shen (isteni mag, a Hun irányítója, a szellem legmagasabb aspektusa, változatlan).
- Sintoizmus: Mitama (mint a szellem, halhatatlan) – egy fogalom, de négy működési aspektussal.
- Buddhizmus: nem használja a lélek és szellem fogalmakat; csak a karma áramlását figyeli.
- Iszlám: Nafs (lélek), a szellem Rūh, mint isteni lehelet jelenik meg, nincs személyes szellem.

Megjegyzés:

A különböző vallások fogalmai nem azonosak egymással, és nem is teljesen megfeleltethetők. Az itt bemutatott párhuzamok nem filológiai vagy doktrinális azonosságot jelentenek, hanem hermetikus értelemben vett analógiákat: olyan funkcionális hasonlóságokat, amelyek segítenek megérteni a különböző tradíciók mögött húzódó közös mintázatokat.

A szellemi lények (angyalok, dzsinek, sárkányok, istenségek stb.) szinte minden vallásban megtalálhatók, akik általában a mennyekben (vagy alsóbb szférákban) laknak, de legtöbbször fizikai formában is képesek megjelenni, illetve tevékenyen hatni.

4. A fizikai, asztrális és mentális síkok felett létezik egy ősdimenzió (Akasha), amelyből ezek a síkok megszülettek.

A gondolkodás önmagában bizonyítja, hogy léteznie kell egy időn és téren túli őselvnek. A gondolat nem anyagi, nincs kiterjedése, nem öregszik, és az idő felett működik. Ezek a törvények nem származhatnak a fizikai világból, ezért szükségszerű, hogy létezzen egy negyedik, nem anyagi közeg, amelyben ezek az elvek gyökereznek. A gondolkodás ténye bizonyítja a mentális síkot, de a mentális sík önmagában nem tudja megmagyarázni a gondolkodás alapját, mert a mentális sík maga is törvények szerint működik. Ezt a közeget nevezzük Akashának – a teremtés időn és téren túli alapjának.

A gondolkodás csak akkor lehetséges, ha léteznek időtlen, változatlan törvények. Ezek a törvények nem származhatnak sem az anyagi, sem az asztrális, sem a mentális síkból. Ezért szükségszerű, hogy létezzen egy negyedik, időn és téren túli sík, amely ezeket a törvényeket hordozza. Ezt nevezzük Akashának.

Az Akasha nem időben és térben létezik, ezért minden megalkotott dolog ősforrása. Nincs értelme azt kérdezni, mi volt előtte – mert az idő, az ok és a tér belőle született és születik folyamatosan.

Az Akasha nemcsak kozmikus dimenzió, hanem az emberben is jelen van, mint személyes

Akasha. Az ember hármas természetét egy negyedik, irányító elv fogja össze, mint személyes isteni elv. Ez a karma törvényeit is magába foglalja. Ezzel analóg, de nem pontosan azonos a hindu vallásban jól ismert Isvara, a személyes isten, míg Brahman a mindenség Istene, de mégis a kettő valahogy ugyanaz lényegileg, amivel egy nehezen megérthető paradoxonhoz jutunk.

Ezzel kapcsolatban több helyen előforduló gondolatokat idézek Franz Bardon könyveiből:

- "Az Akasha ezért tér és idő nélküli, a nem megalkotott, a fel nem fogható, a nem definiálható! A vallások Istennek nevezik.
- Mivel az Akasha minden lét őseredete, természetesen minden megtalálja benne a visszatükröződését, azaz minden létezés és történés múltját, jelenét és jövőjét. Az Akasha-elv nem ismer időt és teret, tehát mindenkor a jelenben hat.
- Itt rejlik a negyedik dimenzió, az idő és térfogalom titka; az idő és térnélküliség.
- A tudat (lényege) nem ismer sem időt, sem teret, ezért maga az Akasha-elv.
- A szellem (lényege) nem ismer időt és teret, ha akarja, egyetlen pillanat alatt képes körülsuhanni a Földet.
- Az Akasha-elvben történő munkák tér és idő nélküliek: a mentálszférában az idővel; az asztrál szférában a térrel (formával és színnel); az anyagi világban idővel és térrel egyszerre operálunk."

Mindez azt jelenti, hogy a mentál szféra ugyan téren és időn túli, de térnek és az időnek a fogalmát ismeri, mert ez a logikus gondolkodás feltétele. A világban tapasztalt idő nem önálló létező, hanem a teremtés mélyebb törvényeinek megnyilvánulása. A legfelsőbb szinten (Akasha) az idő még csak elv, a gondolat szintjén fogalom, az anyagi világban pedig folyamatként jelenik meg.

Az Akasha a teremtés működési elve, ezzel szemben a teremtő Isten fogalma a mindenség tudatos eredetével kapcsolatos. Az ember általában először a működést érti meg, és csak utána a tudatos eredetet. Az Akasha nem pontosan Isten akarata, hanem Isten által létrehozott vagy áthatott törvény, amely automatikusan fenntartja a rendet.

5. Létezik a teremtő – szükségszerűen létezik Isten.

A teremtő szükségszerű létezésének belátása nem könnyű. Sok vallás el sem jut a tudatos akarattal rendelkező teremtő fogalmáig.

Az ember először a működést érti meg (törvények, erők, harmónia), és csak utána a tudatos eredetet.

A természetközeli vallások – például a taoizmus és a sintoizmus – a világ működését az Akasha szintjéig írják le. Ezekben nincs személyes teremtő, mert a fókusz a működésen van, nem az eredeten.

A buddhizmus is a világot az oksági törvények (a karma) szintjén tárgyalja. Mivel nem használja a lélek és szellem fogalmát, nem jut el a tudatos teremtő szintjéig. Meg kell azonban jegyezni, hogy a buddhizmusnak mára sok formája alakult ki, amelyek több ponton eltérhetnek egymástól.

Az Akasha a teremtés működési elve, de a működés önmagában nem magyarázza meg a lét

okát. A törvények mögött szükségszerűen ott áll egy tudatos eredet, amely nem törvény, hanem akarat: a teremtő.

A teremtő Isten szükségszerű létezésének belátása szinte végtelen hosszú metafizikai érvelést igényelne, de létezik egy rövid és elegáns levezetés, amelyet "Gödel ontológiai istenérve" néven ismerünk. Ez matematikai logikára épülő bizonyítás, de gondolatai inkább metafizikai jellegűek, és a kommentárok segítségével azok számára is könnyen érthetőek, akik idegenkednek a matematikától.

A részletes, közérthető magyarázat megtalálható a [\[Gödel: Isten szükségszerű létezésének bizonyítása\]](#) című cikkben. Különösen ajánlom figyelembe „**A matematikusok kritikája**” részt, amely kilép a matematika zárt rendszeréből, és magasabb ontológiai szinten támasztja alá Isten szükségszerű létezését.

Gödel ontológiai érve azért különösen jelentős, mert megmutatja: vannak igazságok, amelyek túlmutatnak a formális bizonyíthatóságon, és csak a létezés mélyebb, ontológiai szintjén érthetőek meg – ilyen Isten szükségszerű létezése is.

6. Minden síkon jelen van a kiáradó férfi és a befogadó női polaritás.

A teremtés alapmintája két őselvből áll: a kiáradó, teremtő minőségből és a befogadó, megnyilvánító minőségből. Ez a polaritás nem biológiai nemekhez kötött, hanem kozmikus törvény, amely minden síkon jelen van: a fizikai, az asztrális, a mentális és az Akasha szintjén is.

Isten mindent saját magából alkotott, megosztva önmagát két részre.

A teremtő minőség az Atya-elv: az akarat, a kezdeményezés, a kiáradás.

A befogadó minőség az Anyai-elv: a befogadás, a megnyilvánítás, a világba hozás.

Nem véletlen, hogy az „anya” és az „anyag” szavak sok nyelvben közös gyökből erednek (MATER - MATERIA), ezért a megteremtett világoknak befogadó, női jellegük van a teremtőhöz viszonyítva. Így a kiáradó és a befogadó polaritás az egyes szintek között relatív minőséggé válik. Az ember mikrokozmoszában a férfi inkább a mentális szellemmel analóg, és a nő az asztrális lélekhez áll közelebb.

Az energiák szintjén ez a polaritás az **elektromagnetikus fluidum** két pólusaként jelenik meg, elektromos és magnetikus (mint jang és jin). Ez egy olyan erő, amely képes áthatolni a dimenziók határain, amikor a négy elem (a tűz, víz, levegő, föld) harmonikus egységbe rendeződik. Ez a fluidum teszi plasztikussá a világ törvényeit, és ez hordozza a teremtés mozgását.

(Részletesebben lásd: [\[Egy csillag születése\]](#))

Ugyanez a minta tükröződik az emberi, romantikus szerelemben is, ami egyfajta tükörképe a két isteni erőnek. A teremtés csodája ott van az emberi szaporodásban: a kiáradó mag és a befogadó anyaméh találkozása a kozmikus teremtés mintáját ismétli meg. A férfi és nő egysége ezért nem csupán biológiai folyamat, hanem a teremtés őselvének élő képe. Viszont a legnagyobb titok pont a szerelem, a férfi és a nő találkozásánál jelenik meg. Talán nem véletlen, hogy a romantikus szerelem az ember életében az egyik legcsodálatosabb élmény feltéve, ha helyesen történik.

Ezért mondja Franz Bardon:

"Minden, ami teremtve volt, a szerelem aktusával volt megteremtve."

A romantikus szerelem kozmikus erőt mozgósít. Ezért a valódi szerelem mágikus állapot – transzmutációs kapu – isteni tűz. Ha egyszer valaki ezt valóban felfogja – már nem tud úgy

nézni a szerelemre, mint érzelemre, vagy csak testi vágyakra. Ez a szerelemnek egy magasabb szintje. A lélek számára a transzcendens szerelem isteni ajándékként van jelen, amely a legmagasabb szintű szellemi felemelkedéshez vezethet.

(Részletesebben lásd: [\[Az Énekek éneke, mint önmegismerésünk legrejtettebb titkai\].](#))

A két polaritás szerelme az egész teremtést áthatja, mint kozmikus szeretet.

7. Létezik az ember szabad akarata és felelőssége.

A szabad akarat nem kizárólag az ember sajátja, hanem a teremtés egyik alapelve, amely különböző lényeknél különböző mértékben nyilvánul meg. Egy állat cselekedeteit nagyrészt ösztönök irányítják, de mégis rendelkezik bizonyos fokú választási szabadsággal. Az ember szabadsága ennél jóval nagyobb, mert képes ösztöneit felülmúlni, döntéseiért felelősséget vállalni, és tudatosan alakítani életútját. A szellemi lények – angyalok, intelligenciák, magasabb rendű tudatok – szintén rendelkeznek szabad akarattal. Ha nem így lenne, nem lehetne őket felelősségre vonni, és nem lenne értelme fejlődésüknek sem. Szabadságuk mértéke sok esetben magasabb, mint az emberé, de felelősségük is nagyobb, mert tetteik hatása szélesebb körre terjed ki.

(Részletesebben lásd: [\[Az angyalok szabad akarata\].](#))

Az ember születése előtt önként vállalja azt az élettervet, amit véghez akar vinni, amelyben fejlődnie kell. A születés pillanatában azonban mindezt elfelejti, mert a szabad akarat csak így valósulhat meg: ha az ember előre ismerné sorsát, nem tudna szabadon dönteni, és nem tudná beteljesíteni azt, amit önként vállalt.

(Részletesebben lásd: [\[Mi történik a halál után?\].](#))

A sors kijelöli a kereteket, de a kereteken belül az ember döntései határozzák meg fejlődésének irányát. A szabad akarat tehát nem korlátlan szabadság, hanem a felelősségvállalás képessége is.

Ennek a szabad akaratnak egyik sarkalatos pontja, amikor már tudatosan halad a fény és a harmónia felé.

"Az érett szellem eljutott arra a meggyőződésre, hogy az isteni princípium része, ezért utat keres, hogy a legnemesebb isteni princípiummal azonosuljon." (Franz Bardon)

8. Szükségszerűen léteznek építő (pozitív) és romboló (negatív) erők, de ez nem a jó és rossz ellentéte.

A teremtés minden szintjén jelen van két alapvető működés: az építő, rendező erő és a romboló, lebontó erő. Ezek nem erkölcsi kategóriák, hanem kozmikus funkciók, amelyek együtt tartják fenn a világ fejlődését és egyensúlyát.

Minden rendszer, amely fejlődik, szükségszerűen hibákat is teremt. Az építő erők feladata a fejlődés előmozdítása, a romboló erők pedig a hibák lebontása és a megmerevedett formák feloldása. Így a teremtett világban a növekedés és a hibák korrigálása egyszerre, egymást kiegészítve történik.

A pozitív és negatív erők tehát nem a jó és rossz ellentétét jelentik, hanem a teremtés két pólusát, amelyek nélkül a világ nem lenne életképes. (Fontos megjegyezni, hogy bár a pozitív és negatív szavakat sokszor a jó és rossz szinonimájaként is használjuk, ebben a kontextusban nem erkölcsi ítéleteket jelentenek, hanem a teremtés két alapvető működését: az építést és a lebontást.)

9. Létezik egyensúly és harmónia; ennek megsértése diszharmóniát okoz – ebben rejlik a jó és rossz valódi ellentéte.

A világvallások többsége ismeri a jó és rossz ellentétét, de csak néhány rendszerben jelenik meg ez a szellemi lények közötti valódi konfliktusként. A zsidó és keresztény hagyomány, a zoroasztrizmus, a hinduizmus és az iszlám egyaránt beszél fény- és árnyéktermészetű szellemi erőkről, amelyek döntéseikkel és cselekedeteikkel alakítják a világ rendjét.

A keleti vallások ezzel szemben más logikát követnek: a taoizmus a jin és jang egyensúlyát hangsúlyozza, nem pedig egy kozmikus harcot. A sintoizmus a tisztaság és tisztátalanság viszonyaként értelmezi a „rosszat”. A buddhizmus pedig a tudatlanság és vágy belső akadályait látja a szenvedés okát.

Így a nyugati és közel-keleti vallások a dualitást szellemi erők küzdelmeként is tárgyalják, míg a keleti hagyományok ezt mellőzik, inkább az egyensúly, a harmónia vagy a tudat tisztulásának folyamatára koncentrálnak.

A jó és rossz ellentétének megértéséhez az analógia törvényei adják a legvilágosabb útmutatást. Az ember mikrokozmosza csak akkor marad életképes, ha az elemek tevékenysége harmonikus egységben működik. Amikor ez az egyensúly nagymértékben megbomlik, betegségről beszélünk. A betegség természetesen önmagában nem jó, mégis értelmet nyerhet, ha az ember képes helyreállítani az egyensúlyt, és a gyógyulás során olyan tapasztalatra tesz szert, amely a tudatosabb harmónia felé vezet.

A rossz azonban nem azonos a pusztító egyensúlyvesztéssel vagy a harmónia megsértésével. A rossz lehet önálló princípium, amely nem a harmóniát keresi, hanem saját terének és erejének növelésére törekszik. Természete szerint dominanciára és hatalomra irányul, és nem képes a szeretet logikájában működni. Bizonyos értelemben tudatlan, mert a harmónia megsértésével végső soron saját pusztulását is előidézi majd, mégis erre kényszerül, mivel saját belső diszharmóniája és vágyai nem engedik másként cselekedni. A rossz tehát nem a jó hiánya, hanem egy torzult, önmagába záródó akarat, amely a rend ellenében hat.

10. Létezik a harmónia stabil, transzcendens állapota – Isten országa, Jézus tanítása, mint törvényszerűség, a fejlődés magasabb szintje.

A világvallások közül több is ismeri azt a gondolatot, hogy az emberiség nem csupán egyéni üdvösségre vagy halál utáni mennyországra hivatott, hanem egy földi, kollektív, magasabb rendű harmónia-állapot elérésére. Ez a jövőkép egy olyan transzcendens társadalmi szint, ahol az emberi tudat, erkölcs és együttműködés minősége magasabb törvények szerint működik.

- A zsidó hagyomány a Messiási korszakban látja ezt a jövőt: egy olyan földi állapotban, ahol igazság, béke és erkölcsi felemelkedés uralkodik.
- A kereszténység Jézus tanításaiban az „Isten országa” nem a halál utáni mennyország, hanem egy belső és kollektív tudatállapot, amely „köztetek van”, és amely az emberi fejlődés magasabb szintjét jelöli.
- A zoroasztrizmus a Frashokereti tanításában beszél a világ megújulásáról, ahol a rossz megszűnik, és a teremtés egy magasabb rendű harmóniába emelkedik.

- A hinduizmus a Satya Yuga aranykorát írja le, amely már lezajlott, de a ciklusok törvénye szerint újra visszatér: egy olyan korszak, ahol az emberiség kollektív tudata és erkölce a legmagasabb szinten működik.
- A keleti hagyományok közül a taoizmus a „Nagy Egység” (Taiping) ideáljában fogalmazza meg a természetes renddel összhangban élő társadalom képét.
- Az iszlámban a Mahdi-korszak jeleníti meg ugyanezt a gondolatot: egy igazságos, békés, magasabb erkölcsi rendű társadalmi állapotot. (Bár ez egy erősen hatalomra orientált kép is, amit a Korán nem említ meg.)
- A buddhizmus és a sintoizmus nem írnak le kollektív aranykort: előbbi az egyéni megvilágosodásra, utóbbi a jelen harmóniájának fenntartására összpontosít.

A különböző vallások mélyrétegeiben mégis ugyanaz a felismerés rajzolódik ki: létezik egy magasabb, stabil, transzcendens harmónia állapota, amely az emberi fejlődés természetes következő lépcsőfoka. Egy olyan tudati és társadalmi szint, ahol az ember már nem a saját belső diszharmóniájának rabja, hanem a teremtés magasabb törvényei alkotják belső jellemét.

A transzcendens harmónia

A világban természetesen most is jelen van valamiféle harmónia, de itt ennek egy magasabb rendű, minőségileg eltérő formáját kell megértenünk. A jelenlegi társadalmak működésének alapja végső soron a hatalom, a félelem és az erőszak lehetősége. Ez a gondolkodásmód — ahol a végső döntőerő a kényszer — eleve gátat szab egy valóban harmonikus társadalom kialakulásának. Ha a harmónia elérne egy magasabb szintet, az nem egyszerű javulást, hanem kvantitatív ugrást eredményezne: egy teljesen új minőséget társadalmi és fizikai szinten egyaránt. Honnan tudjuk mindezt?

A transzcendens ugrás megértéséhez ismét a mikrokozmosz analógia törvénye adja a legvilágosabb útmutatást. A mesterek, szentek és bölcsek, akik önmagukban megteremtették a négy elem egyensúlyát, a megvilágosodás állapotáról számoltak be. Ez a megvilágosodás nem pusztán belső harmóniát jelentett, hanem egy kvalitatíve új szintet, amelyben az anyagi világ addig merev törvényei plasztikussá váltak számukra. Képesek voltak olyan jelenségekre, amelyeket a hétköznapi tudat „csodának” nevez. Ez a változás tehát valódi kvantitatív ugrás: egy új dimenzió megnyílása (összhang Istennel).

Felmerülhet a kérdés: miért éppen a négy elem egyensúlyát emeljük ki, amikor a mesterek különböző utakon jutottak el a megvilágosodáshoz? Azért, mert bármilyen utat is választanak, a négy elem egyensúlyának elérését nem lehet megkerülni, mert ez az Akasha mintája. Az isteni teremtés mintája. Ez minden beavatási, vallási és felemelkedési rendszer közös alapja. A négy elem harmóniája magában hordozza minden emberi tulajdonság és képesség kiegyensúlyozott egységét a szeretet által — és ez az a kulcs, amely a magasabb tudati és társadalmi szint kapuját megnyitja.

(Részletesebben lásd: [\[Egy csillag születése\]](#) és [\[A négy elem tulajdonságai\]](#).)

A megvilágosodott nagy mesterek nem csupán önmagukban hozzák létre a négy elem tökéletes egyensúlyát, hanem ezt a harmóniát ki is sugározzák magukból. Jelenlétük önmagában rendező erő: aki kapcsolatba kerül velük, az könnyebben talál rá a saját belső egyensúlyára, mintha egy láthatatlan mező segítené a tudat tisztulását. A transzcendens harmónia nem zárt állapot, hanem olyan minőség, amely természeténél fogva hat a környezetére. Ahogyan a nevetés ragályos tud lenni, úgy a magasabb rendű harmónia is áttérjed azokra, akik nyitottak

rá. A mesterek és szentek ezért nem csupán önmagukat emelik fel, hanem a körülöttük lévő világot is.

Ilyen és hasonló tapasztalatokról csaknem minden vallás szent irataiban találkozhatunk.

Franz Bardon leírja a kinyilvánított isteni akaratot, miszerint:

"Az én akaratom, hogy az ember tökéletes legyen, és haladjon a tökéletesség útján, megértse lényemet, eljusson ahhoz a tudáshoz, hogy hogyan teremtettem a világot és az univerzális törvényeket. Aki, mint szent, létrehozta magában lényemnek csak egy kis részét is, annak újra meg kell születnie, hogy mindazt, ami még hiányzik elérje." (Franz Bardon: Frabato)

10

Az Isten küldöttei, az avatarok, a próféták, a szentek és a mesterek tanításai kétségtelenül képesek inspirálni az embereket, és megnyitni az utat a megvilágosodás felé. Ez azonban csak az egyik oldala a folyamatnak. A hagyományok mélyebb rétegei — különösen a zsidó és keresztény próféciák, a zoroasztriánus tanítások és Jézus kijelentései — arra utalnak, hogy a transzcendens rend nem csupán alulról épül, hanem felülről is megnyilvánul. A Jelenések könyvében leírt nagy küzdelem, a „mennyei harc” képe azt fejezi ki, hogy a világ átalakulása nem pusztán emberi fejlődés eredménye, hanem egy magasabb szellemi beavatkozás része. (Részletesebben lásd: [\[A hét csillag titka\]](#).)

A mesterek jelenléte előkészíti a terepet, de a végső átalakulást egy magasabb rendű inspiráció, egy felülről érkező impulzus teszi teljessé. A társadalmi aranykor így nem csupán belső fejlődés következménye, hanem a mikrokozmosz és a makrokozmosz isteni erőinek találkozása lesz.

Ennek okán az igaz hívó egyik legfőbb törekvésében a tudatos mágikus egyensúly elérését látja, mint Isten országának belső megvalósítását, saját jellemének megnevelését, az isteni gondviselés megismerését és önkéntes szolgálatát a szeretet által.

Megjegyzés:

A különböző vallások fogalmai nem azonosak egymással, és nem is teljesen megfeleltethetők. Az itt bemutatott párhuzamok nem filológiai vagy doktrinális azonosságot jelentenek, hanem hermetikus értelemben vett analógiákat: olyan funkcionális hasonlóságokat, amelyek segítenek megérteni a különböző tradíciók mögött húzódó közös mintázatokat.